

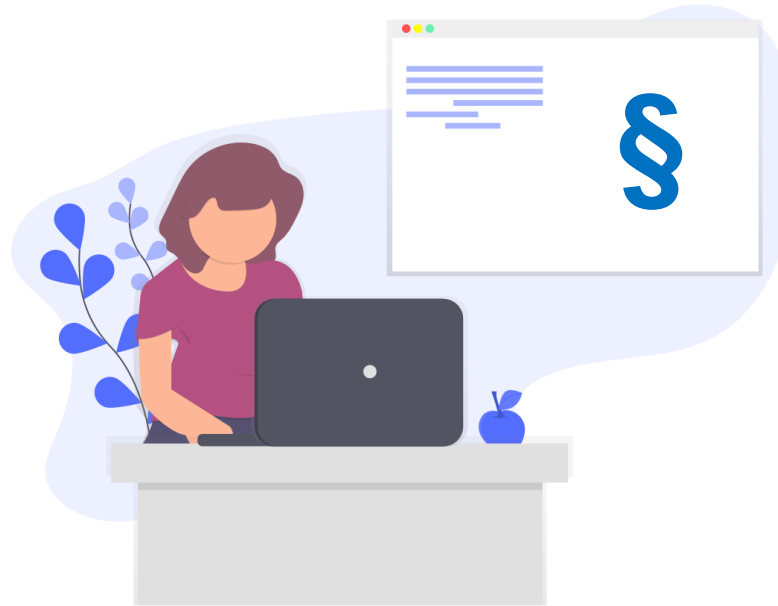

Arbitraż ICC w czasach pandemii COVID-19:

***Wytyczne ICC dotyczące możliwych środków
służących ograniczeniu wpływu pandemii COVID-19
na postępowania arbitrażowe***

Webinarium ICC, 6 maja 2020 r.

dr Beata Gessel-Kalinowska vel Kalisz

Źródła informacji

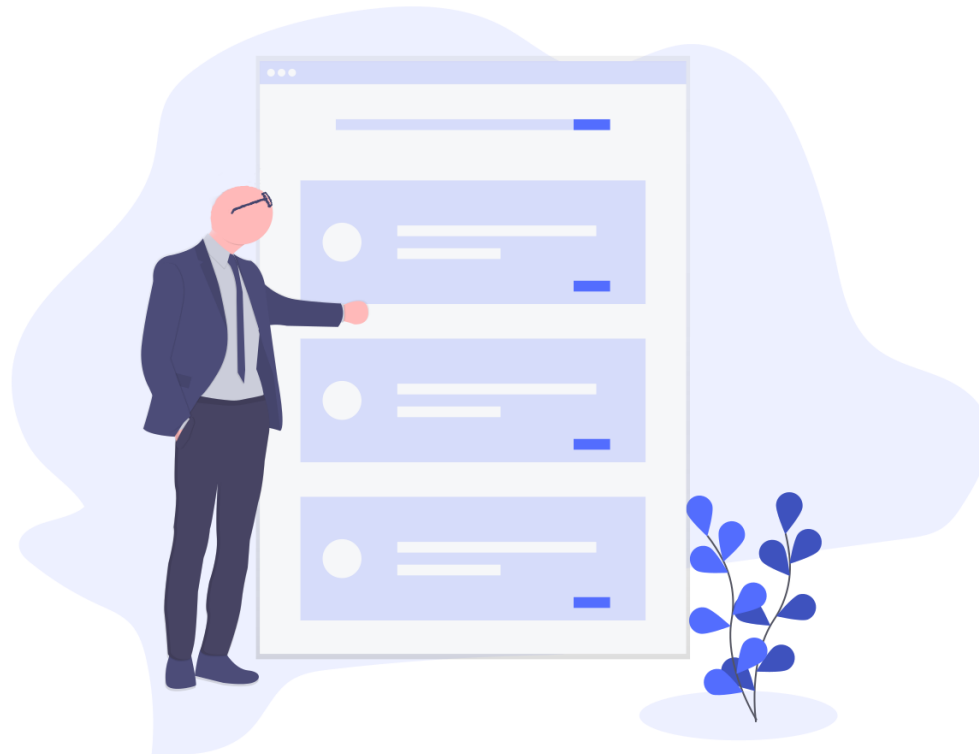
- **ICC Guidance Note on Possible Measures Aimed at Mitigating the Effects of the COVID-19 Pandemic**
- **Note to Parties And Arbitral Tribunals on the Conduct of the Arbitration Under the ICC Rules of Arbitration**
- **Report of the ICC Commission Arbitration and ADR Task Force on the Use of Information Technology in International Arbitration**
- **Effective Management of Arbitration – A Guide for In-House Counsel and Other Party Representatives**
- **Controlling Time and Costs in Arbitration**

Funkcjonowanie ICC w czasie pandemii

- **Sąd**
 - **Posiedzenia Komitetów (*Committee Meetings*)**
 - **Sesje Plenarne Sądu (*Plenary Sessions*)**
- **Sekretariat Sądu**
- **Komitety Narodowe ICC**
- **Trybunały Arbitrażowe**
 - **Kwalifikowany podpis elektroniczny w świetle artykułu 1197 § 1 k.p.c.**

dr Cezary Wiśniewski

Zwiększanie efektywności postępowania arbitrażowego

- Wytyczne ICC dla stron i trybunałów arbitrażowych dotyczących prowadzenia postępowań arbitrażowych według Regulaminu Arbitrażowego ICC – <https://iccwbo.org/publication/note-parties-arbitral-tribunals-conduct-arbitration/>
- Kontrola czasu i kosztów w arbitrażu – <https://iccwbo.org/publication/icc-arbitration-commission-report-on-techniques-for-controlling-time-and-costs-in-arbitration/>
- Efektywne zarządzanie w arbitrażu – Przewodnik dla wewnętrznego doradcy lub innych przedstawicieli stron – <https://iccwbo.org/publication/effective-management-of-arbitration-a-guide-for-in-house-counsel-and-other-party-representatives/>

Kompetencje Trybunału Arbitrażowego wynikające z Art. 24 ust. 3 Regulaminu Arbitrażowego ICC

Aby zapewnić dalsze efektywne prowadzenie sprawy, trybunał arbitrażowy, po konsultacji ze stronami na dodatkowym posiedzeniu organizacyjnym lub w inny sposób, może podjąć kolejne środki proceduralne lub zmodyfikować kalendarz proceduralny.

Sugerowane środki zwiększania efektywności postępowania arbitrażowego (1)

Niewłoczne rozpatrzenie pewnych roszczeń lub środków obrony zgodnie z §§ 74-79 Wytycznych:

- *74. Niniejszy ustęp zawiera wytyczne odnośnie do tego, w jaki sposób wniosek o niezwłoczne rozpatrzenie roszczeń lub środków obrony, które są w oczywisty sposób niezasadne, może zostać rozpatrzony w ramach szerokiego zakresu zastosowania Art. 22.*
- *75. Każda ze stron może złożyć wniosek do trybunału arbitrażowego o niezwłoczne rozpatrzenie jednego lub więcej roszczeń lub środków obrony, powołując się na to, że takie roszczenia lub środki obrony są w oczywisty sposób pozbawione podstaw, albo że w sposób oczywisty nie są one objęte zakresem właściwości trybunału arbitrażowego („wniosek”). Wniosek należy złożyć tak szybko, jak jest to możliwe po wniesieniu odpowiednich roszczeń lub środków obrony.*
- *76. Trybunał arbitrażowy ma pełną swobodę w zakresie dopuszczenia wniosku do rozpatrzenia. Podejmując decyzję w tym zakresie, trybunał arbitrażowy uwzględni wszelkie okoliczności, które uzna za istotne, w tym etap postępowania oraz potrzebę oszczędności czasu i kosztów.*

Sugerowane środki zwiększania efektywności postępowania arbitrażowego (2)

- *77. Jeżeli trybunał arbitrażowy dopuści wniosek do rozpatrzenia, niezwłocznie przyjmie środki proceduralne, które uzna za stosowne, po konsultacji ze stronami. Strona odpowiadająca lub strony odpowiadające otrzyma(ją) sprawiedliwą szansę odpowiedzi na wniosek. Przedstawienie dalszych dowodów będzie dozwolone wyłącznie w drodze wyjątku. Jeżeli trybunał arbitrażowy uzna, że wskazane jest przeprowadzenie rozprawy, taka rozprawa zostanie przeprowadzona w formie wideokonferencji, przez telefon lub za pośrednictwem podobnych środków komunikacji.*
- *78. Zgodnie z charakterem wniosku, trybunał arbitrażowy rozstrzyga go tak szybko, jak jest to możliwe i może podać uzasadnienie swojego rozstrzygnięcia w sposób możliwie zwięzły. Rozstrzygnięcie może mieć formę postanowienia lub wyroku arbitrażowego. W każdym z tych przypadków, trybunał arbitrażowy może wydać rozstrzygnięcie o kosztach wniosku zgodnie z art. 38 albo odłożyć rozstrzygnięcie w tym zakresie na późniejszy etap.*
- *79. Sąd sprawdzi orzeczenie wydane w zakresie wniosku o niezwłoczne rozpatrzenie, co do zasady, w terminie jednego tygodnia od otrzymania go przez Sekretariat.*

Sugerowane środki zwiększania efektywności postępowania arbitrażowego (3)

- Rozstrzygnięcie poszczególnych kwestii spornych stopniowo, poprzez wydanie jednego lub więcej orzeczeń częściowych, jeżeli może to doprowadzić do bardziej skutecznego rozstrzygnięcia sporu;
- Identyfikacja, czy cały spór lub poszczególne kwestie mogą zostać rozstrzygnięte wyłącznie na podstawie dokumentów, bez przeprowadzenia rozprawy dowodowej;
- Identyfikacja kwestii, które mogą być rozstrzygnięte w drodze porozumienia pomiędzy stronami, w razie potrzeby z udziałem biegłych powołanych przez strony;
- Organizowanie posiedzeń proceduralnych w trakcie postępowania w celu ustalenia ze stronami najistotniejszych kwestii oraz rozważenia możliwości skupienia się na najskuteczniejszych sposobach rozstrzygnięcia tych kwestii;
- Rozważenie, czy pewne sporne zagadnienia, takie jak zastosowanie umownego ograniczenia odpowiedzialności lub włączenie do postępowania osób niebędących stroną zapisu na sąd polubowny, mogą być rozstrzygane bez etapu ujawnienia dokumentów, albo przy wysoce ograniczonym zakresie ujawnienia dokumentów, obejmującym wyłącznie dokumenty uznawane za istotne dla kwestii, które mają zostać rozstrzygnięte;

Sugerowane środki zwiększania efektywności postępowania arbitrażowego (4)

- Identyfikacja kwestii, które są możliwe do rozstrzygnięcia bez dowodów z zeznań świadków lub opinii biegłych, albo na podstawie pytań przedstawionych w formie pisemnej przez drugą stronę lub trybunał arbitrażowy oraz odpowiedzi udzielonych na piśmie przez świadka lub biegłego;
- Rozważenie, czy wizje lokalne lub inspekcje prowadzone przez biegłych mogą zostać zastąpione prezentacjami wideo lub wspólnymi opiniami biegłych;

Sugerowane środki zwiększania efektywności postępowania arbitrażowego (5)

- Rozważenie wykorzystania dowodu z opinii biegłych powołanych przez trybunał zamiast biegłych powołanych przez strony (biegłi z różnych dziedzin mogą zostać wyznaczeni nieodpłatnie przez Międzynarodowe Centrum ADR ICC; Art. 3 Załącznika II do *ICC Expert Rules for the Proposal of Experts and Neutrals*);
- Korzystanie z audiokonferencji lub wideokonferencji w celu organizacji posiedzeń i rozpraw, jeżeli jest to możliwe i stosowne;
- Zwrócenie się do stron z prośbą o ustalenie uzgodnionej pomiędzy nimi chronologii zdarzeń, sporządzenie wspólnej listy kwestii spornych oraz innych, podobnych wspólnych dokumentów, które pozwolą na ustalenie oraz ograniczenie zakresu kwestii spornych;
- Rozważenie, czy oraz w jaki sposób ilość i długość składanych pism procesowych mogą zostać ograniczone; oraz
- Rozważenie, czy strony zgodziłyby się na zastosowanie postanowień dotyczących trybu przyspieszonego (*ICC Expedited Rules Provisions*).

Doręczanie dokumentów i zawiadomień (1)

- **Nowe wnioski o arbitraż (*requests for arbitration*) oraz inne pisma dotyczące wszczęcia postępowania będą składane Sekretariatowi w formie elektronicznej.**

Doręczanie dokumentów i zawiadomień (2)

- **Akt Misji (*Terms of Reference*) podpisywany w egzemplarzach i w formie elektronicznej.**
 - Z zastrzeżeniem wymogów bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa, które mogą mieć zastosowanie oraz o ile strony nie postanowią inaczej, (1) Akt Misji może zostać podpisany przez każdą ze stron oraz każdego członka trybunału arbitrażowego w więcej niż jednym egzemplarzu, oraz (2) takie egzemplarze mogą zostać zeskanowane i przekazane przez Sekretariat zgodnie z Art. 3 pocztą elektroniczną lub z wykorzystaniem innego środka telekomunikacyjnego, który zapewnia zapis jego wysłania. Oryginał podpisanego Aktu Misji musi zostać dostarczony Sekretariatowi.
- **Trybunały powinny zachęcać strony do korzystania z elektronicznych środków komunikacji w zakresie składania pism procesowych i dowodów.**

Doręczanie dokumentów i zawiadomień (3)

Z zastrzeżeniem wymogów bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa, które mogą mieć zastosowanie, strony mogą umówić się, że:

(i) wyrok arbitrażowy może zostać podpisany przez członków trybunału arbitrażowego w więcej niż jednym egzemplarzu,

lub

(ii) wszystkie takie egzemplarze zostaną zebrane w jednym pliku elektronicznym i przekazane stronom przez Sekretariat pocztą elektroniczną lub z wykorzystaniem innego środka komunikacji, który zapewnia zapis jego wysłania, zgodnie z Art. 35 (§164 Wytycznych). Zachęca się strony, żeby w każdym możliwym przypadku zgadzały się na przesłanie orzeczenia w formie elektronicznej. Sekretariat, co do zasady, nie realizuje elektronicznego doręczenia orzeczeń arbitrażowych, jeżeli nie zostało to wyraźnie uzgodnione przez strony.

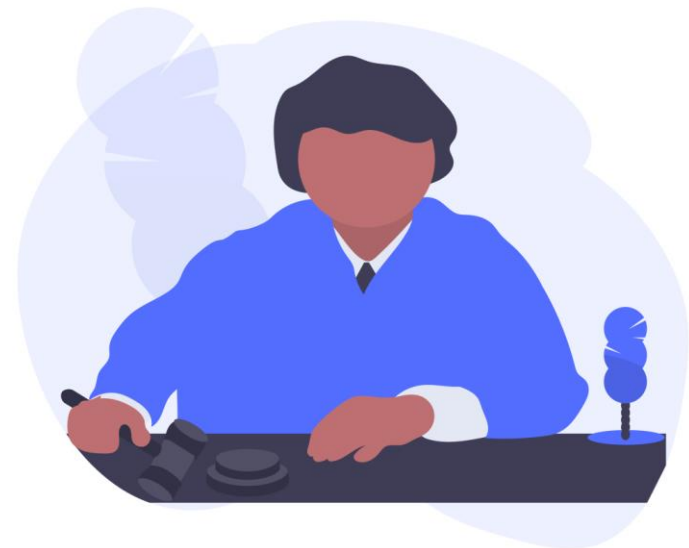
adwokat Justyna Szpara

Organizacja wirtualnych rozpraw (1)

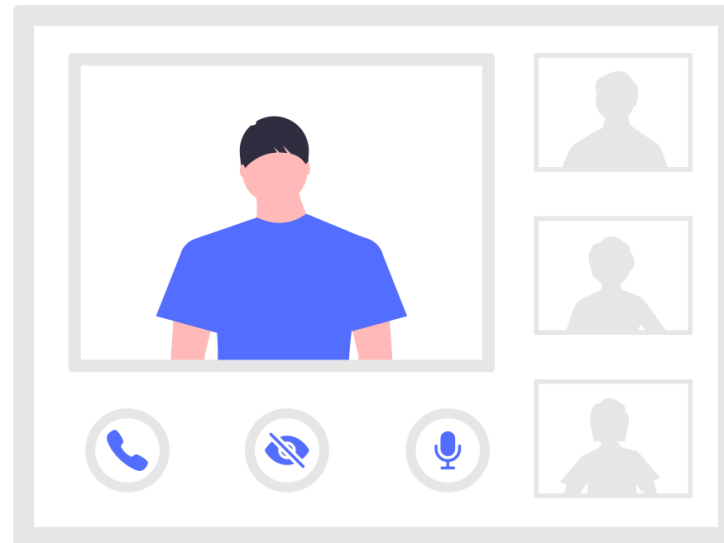
Strony, pełnomocnicy oraz arbitrzy powinni rozważyć, czy wobec utrudnień należy:

- **odroczyć rozprawę**
- **odbyć rozprawę w formie spotkania, stosując szczególne środki bezpieczeństwa**
- **odbyć rozprawę wirtualną**

Organizacja wirtualnych rozpraw (2)

Rozprawa wirtualna oznacza wysłuchanie stron przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, w tym samym czasie, w szczególności telekonferencji lub wideokonferencji

Organizacja wirtualnych rozpraw (3)

Trybunał Arbitrażowy może zarządzić rozprawę wirtualną bez zgody stron lub pomimo sprzeciwu stron; przemawiają za tym:

- uprawnienia proceduralne przewidziane w Artykule 22(2) Regulaminu Arbitrażowego ICC
(...) the tribunal, after consulting the parties, may adopt such procedural measures as it considers appropriate, provided that they are not contrary to any agreement of the parties.
- sformułowania użyte w Artykule 25(2) Regulaminu Arbitrażowego ICC wymagają umożliwienia stronom wysłuchania w czasie rzeczywistym i z zachowaniem zasad kontradiktoryjności, ale nie przesądzają formy takiego wysłuchania
After studying the written submissions of the parties and all documents relied upon, the arbitral tribunal shall hear the parties together in person if any of them so requests (...)
- Artykuł 25(1) Regulaminu Arbitrażowego ICC umożliwia trybunałowi procedowanie bez przeprowadzenia rozprawy lub też stosując innego rodzaju środki, niż rozprawa
The arbitral tribunal shall proceed within as short a time as possible to establish the facts of the case by all appropriate means.

Organizacja wirtualnych rozpraw (4)

Trybunał Arbitrażowy powinien rozważyć wszelkie okoliczności sprawy, w szczególności to, czy wydany wyrok będzie wykonalny, jak tego wymaga Artykuł 42 Regulaminu Arbitrażowego ICC oraz przedstawić uzasadnienie.

- **Konwencja Nowojorska: Art. V ust. 1 pkt (b), (d) lub ust. 2 pkt (b)**

strona, przeciwko której orzeczenie jest skierowane, (...) z innego powodu nie mogła przedstawić swojej sprawy, (...)

(...) procedura arbitrażowa nie był[a] zgodne z umową stron, lub – w razie braku takiej umowy – że nie były zgodne z prawem kraju, w którym odbył się arbitraż

uznanie lub wykonanie orzeczenia byłoby sprzeczne z porządkiem publicznym tego kraju

Organizacja wirtualnych rozpraw (5)

- **Kodeks postępowania cywilnego: art. 1206 §1 pkt 2), pkt 4) lub §2 pkt 2)**

strona (...) w inny sposób była pozbawiona możliwości obrony swoich praw przed sądem polubownym

nie zachowano (...) podstawowych zasad postępowania przed tym sądem, wynikających z ustawy lub określonych przez strony

wyrok sądu polubownego jest sprzeczny z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej (klauzula porządku publicznego)

- **Kodeks postępowania cywilnego: art. 1189**

W braku odmiennego uzgodnienia stron, sąd polubowny decyduje o tym, czy przeprowadzić rozprawę w celu przedstawienia przez strony twierdzeń lub dowodów na ich poparcie (...)

Organizacja wirtualnych rozpraw (6)

- organizacja wirtualnej rozprawy wymaga uzgodnień proceduralnych ze stronami – *cyber protocol*
- *cyber protocol* powinien określać między innymi następujące kwestie:
 - wymagania techniczne
 - zasady przesłuchania świadków i biegłych zapewniające integralność zeznań
 - ochronę danych osobowych oraz poufność
 - zasady identyfikacji osób uczestniczących w rozprawie
 - sposób i zasady porozumiewania się osób uczestniczących w rozprawie
 - organizację sporządzania nagrań, transkrypcji i tłumaczeń

Dziękujemy za uwagę

- **dr Cezary Wiśniewski**
cezary.wisniewski@linklaters.com
- **dr Beata Gessel-Kalinowska vel Kalisz**
b.gessel@gessel.pl
- **Justyna Szpara**
justyna.szpara@laszczuk.pl